

INFORMACJA DOTYCZĄCA STANU OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ GMINY KRZESZOWICE

od 1 stycznia 2025 roku do 31 grudnia 2025 roku.

I. ZAGROŻENIA POWODZIOWE

1. Cieki bezpośrednio zagrażające okresowymi podtopieniami.

Największą rzeką w gminie jest Krzeszówka (ok. 8,5 km długości), powstająca z potoków Eliaszkówki i Czernki, do której uchodzą Miękinka, Dulówka, Filipówka, Olszówka. Przez północno – wschodnią część gminy płyną potoki Raclawka i Szklarka, uchodzące poza granicami gminy do Rudawki. Rzeki te jak i pozostałe mniejsze cieki wodne mają częściowo charakter potoków górskich. Przepływają w niektórych miejscach w sposób nieuregulowany przez tereny zabudowane /Czerna, Tenczynek/. Stanowią one główne zagrożenie powodziowe w przypadku długotrwałych oraz bardzo gwałtownych opadów deszczu, roztopów wiosennych powodujących wystąpienie wody z brzegów.

Biorąc pod uwagę lokalne uwarunkowania na terenie Gminy nie występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi (obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią lub/i obszary potencjalnego zagrożenia powodzią w rozumieniu ustawy Prawo Wodne). Zjawisko okresowych podtopień występuje w gminie nieregularnie, zarówno w okresach wiosennym, letnim jak i jesienno – zimowym, a ich charakter jest bardzo zróżnicowany jeżeli chodzi o wielkość przepływów. Rzeki i kanały (rowy) w większości przypadków są zamulone co powoduje, że cieki uległy spłyceciu co w konsekwencji prowadzi do podwyższenia stanu wód, zarastania dna i skarp, zmniejszenia spadków podłużnych i poprzecznych, rozlewania się wody w dolinach i przyległych gruntach. Największe zagrożenie stanowią w tych przypadkach szkody powstałe w wyniku podmycia, erozji gruntów oraz zamulenia terenów rolnych, budynków mieszkalnych, gospodarskich oraz małych budowli wodnych /mostki, przepusty, itp./ a także urządzeń melioracyjnych.

2. Obszar gminy potencjalnie zagrożony okresowymi podtopieniami

Wielkość obszaru gminy potencjalnie narażonych na okresowe podtopienia, podmokłych oraz bezodpływowych wynosi ok 42,1ha tj. 0,3% powierzchni całkowitej gminy, która wynosi ok. 13.950ha.

Wyznaczony prawdopodobny zasięg terenów zagrożonych okresowymi podtopieniami oraz depresyjnymi – podmokłymi, bezodpływowymi na terenie gminy ma charakter czysto orientacyjny.

3. Zagrożenia związane z brakiem (ograniczeniem) możliwości odprowadzenia wód opadowych.

W przypadku wystąpienia nawałnych opadów powodujących gwałtowny przybór wód, lokalne zalania i podtopienia mogą wystąpić praktycznie na terenie całej gminy, a szczególnie na terenach o małej chłonności wody (tereny bezleśne, doliny, tereny zurbanizowane) oraz w samym mieście Krzeszowice z uwagi na ograniczoną przepustowość kanalizacji burzowej.

4. Zagrożenia związane z ograniczeniem swobodnego odpływu w ciekach naturalnych.

- sołectwo Tenczynek - potok Olszówka, zbiornik wodny „Staw Wroński”/ posesje usytuowane wzdłuż cieku/;
- sołectwo Czerna - potok Czernka /posesje usytuowane wzdłuż cieku/;
- sołectwo Dubie - rejon „Doliny Raclawki” potok Raclawka i Szklarka /posesje usytuowane wzdłuż cieku/;
- sołectwo Filipowice - potok Filipówka /posesje usytuowane wzdłuż cieku/;
- miasto Krzeszowice - potok Filipówka /posesje usytuowane wzdłuż cieku/; potok Krzeszówka /posesje usytuowane wzdłuż cieku oraz Centralna Oczyszczalnia Ścieków w eksploatacji Spółki „Wodociągi i Kanalizacja Krzeszowice”/.

5. Zagrożenia związane z funkcjonowaniem urządzeń wodnych.

Na terenie gminy nie ma wałów przeciwpowodziowych i większych urządzeń piętrzących.

6. Tereny stale podtapiane w czasie wezbrań cieków wodnych.

sołectwo Tenczynek - potok Olszówka (od 5 do 10 posesji)
– zasięg podtopień jest uzależniony od czasu trwania i intensywności opadów.

7. Funkcjonowanie gminnych struktur zarządzania kryzysowego.

Urząd Miejski w Krzeszowicach posiada opracowany Plan operacyjny bezpośredniej ochrony przed powodzią. Plan operacyjny jest załącznikiem funkcjonalnym Gminnego Planu Zarządzania Kryzysowego.

Zgodnie z oceną zagrożenia powodziowego Gminy Krzeszowice w sytuacji wystąpienia lokalnych podtopień jak i wzrostu zagrożenia powodziowego do patrolowania, obserwacji stanu urządzeń hydrotechnicznych, stanu wody, rejonów podtopień i osuwisk oraz stanu mostów planuje się skierować jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych wchodzące w skład Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego. Działania jednostek OSP, mogą być wspierane innymi służbami podległymi Burmistrzowi Gminy Krzeszowice oraz sprzętem, urządzeniami i materiałami z podmiotów gospodarczych na podstawie podpisanych porozumień.

Każdorazowo, w przypadku wystąpienia przesłanek do powstania sytuacji kryzysowej Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego (Sztab Kryzysowy), powołany w związku z zaistniałą sytuacją, wspierany jest przez Służbę Dyżurną. Zgodnie z Zarządzeniem Burmistrza wprowadza całodobowy dyżur Służby Dyżurnej w przypadku wystąpienia przesłanek do powstania sytuacji kryzysowej, który działa do czasu ustania przesłanek kwalifikujących dane zdarzenie jako sytuację kryzysową. Służba Dyżurna współpracuje z Gminnym Zespołem Zarządzania Kryzysowego (Sztabem Kryzysowym), OSP Gminy, PSP w Krakowie oraz Policją i Strażą Miejską. Informacja o ewentualnym uruchomieniu całodobowej Służby Dyżurnej, wraz z numerami kontaktowymi zostanie umieszczona na stronie internetowej Urzędu Miejskiego oraz przekazana Sołtysom i Przewodniczącym Osiedli na terenie Gminy.

Osłona meteorologiczna i hydrologiczna realizowana jest przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Krakowie, który opracowuje i przesyła prognozy i ostrzeżenia przed niebezpiecznymi zjawiskami, które trafiają do Urzędu Miejskiego. Przekazane materiały, w formie komunikatów ostrzegawczych, zostają każdorazowo umieszczone na stronie internetowej Urzędu Miejskiego oraz przekazywane drogą elektroniczną wg rozdzielnika do zakładów pracy, instytucji i służb na terenie gminy.

II. SIŁY I ŚRODKI WŁASNE PRZEVIDZIANE DO UŻYCIA W SYTUACJI ZAGROŻENIA POWODZIOWEGO NA TERENIE GMINY KRZESZOWICE

Gminny magazyn przeciwpowodziowy wyposażony jest w najbardziej dostępny i najprostszy w wykorzystaniu a jednocześnie najbardziej skuteczny sprzęt do działań przeciwpowodziowych, w ilościach pozwalających na podjęcie efektywnych działań.

Zestawienie sił i środków przewidzianych do użycia w sytuacji zagrożenia powodziowego na terenie Gminy Krzeszowice przedstawia się następująco:

1. Wyposażenie magazynu przeciwpowodziowego w Urzędzie Miejskim w Krzeszowicach:

• kurtki przeciwdeszczowe	20 szt.
• plandeki 10m x 15m	5 szt.
• plandeki 8m x 10m	8 szt.
• worki na piasek	2000 szt.
• zapory przeciwpowodziowe (SUP 40x10)	8 szt.
• osuszacze powietrza (pomieszczeń)	3 szt.
• łóżka polowe	57 szt.
• pościel	57 szt.
• zespół prądowórczy przewoźny o mocy 42kVA	1 szt.
• Wielozadaniowy Moduł Kryzysowy	1 szt.
• Namiot pneumatyczny 38m ²	2 szt.

- agregaty prądotwórcze (2,5KW / 3,5KW) 2 szt.
- krótkofalówki MOTOROLA T82 EXTREME QUAD 4 szt.

Magazyn przeciwpowodziowy nie stanowi odrębnego pomieszczenia a zakupiony sprzęt i materiały w większości przypadków zostały przekazane do jednostek OSP z terenu gminy. Takie rozwiązanie umożliwia podjęcie szybkich i efektywnych działań w początkowym okresie zdarzenia.

2. Sprzęt będący na wyposażeniu jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, przewidziany do użycia w akcjach przeciwpowodziowych:

- piły spalinowe do drewna 37 szt.
- piły spalinowe do betonu i stali 7 szt.
- podkrzesywarki 4 szt.
- motopompy 15 szt.
- pompy pływające 3 szt.
- pompy szlamowe 21 szt.
- agregaty prądotwórcze 24 kpl.

3. Sprzęt i urządzenia techniczne podmiotów gospodarczych i instytucji z terenu Gminy Krzeszowice:

W razie potrzeby do prowadzenia działań powodziowych na terenie gminy może zostać wykorzystany sprzęt, urządzenia i materiały podmiotów gospodarczych na podstawie podpisanych porozumień (samochody ciężarowe, mikrobusy do przewozu osób, ciągniki rolnicze kołowe, koparki, ładowarki, dźwigi samojezdne). Dostawa piasku planowana jest w oparciu o działające na terenie gminy składy budowlane.

III. ZDARZENIA POWODZIOWE (NIEKORZYSTNE WARUNKI ATMOSFERYCZNE).

W od 1 stycznia 2025 roku do 31 grudnia 2025 roku na terenie gminy nie odnotowano istotnych zdarzeń o charakterze powodziowym, nie dysponowano sił i środków do działań przeciwpowodziowych oraz nie uruchamiano środków finansowych z rezerwy celowej na zarządzanie kryzysowe w związku z prowadzonymi działaniami ratowniczymi.

IV. OSŁONA METEOROLOGICZNA I HYDROLOGICZNA

Od 1 stycznia 2025 roku do 31 grudnia 2025 roku odebrano ok 58 ostrzeżeń o niekorzystnych zjawiskach atmosferycznych (burze z gradem, intensywne opady deszczu, hydrologiczne), które następnie przekazywano za pośrednictwem strony internetowej Urzędu, poczty elektronicznej (e-mail) i aplikacji BLISKO do mieszkańców, zakładów pracy i instytucji na terenie gminy.

V. PRACE PLANISTYCZNE, KONSERWACYJNE I ZABEZPIELAJĄCE

1. Konserwacja urządzeń melioracji wodnej na gruntach komunalnych na terenie gminy Krzeszowice

Gmina Krzeszowice corocznie w ramach swoich obowiązków konserwuje urządzenia melioracji wodnych, zlokalizowanych na gruntach komunalnych.

W roku 2025 przeprowadzono konserwację bieżącą rowów melioracyjnych w miejscowości: Nawojowa Góra, Siedlec, Zalas, Filipowice, Wola Filipowska, Tenczynek.

Łączna długość konserwowanych rowów wyniosła 2 880 m. Koszt wykonanych prac wyniósł 122 913,19 zł brutto. Prace wykonane były w okresie od 18.08.2025 r. do 11.09.2025 r.

Przeprowadzona konserwacja wpłynęła na poprawę zarówno stabilizacji przepływu wody w rowach, bezpieczeństwa dla zlokalizowanych w jej pobliżu zabudowań, infrastruktury drogowej jak również na estetykę przyległego terenu.

W roku 2025 nie realizowano zadania związanego z bieżącym utrzymaniem cieków naturalnych z uwagi na odstąpienie PGW Wody Polskie od wykonania zadania.

(Źródło: Referat Ochrony Środowiska UM).

2. W ramach dotacji celowych na realizację zadań w ramach **Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025 – 2026**, zakupiono w 2025 roku między innymi: **dwa namioty pneumatyczne o powierzchni 38 m² z kompresorami, Wielozadaniowy Moduł Kryzysowy WMK.20.150**, Zrealizowane przedsięwzięcie znacząco wzmocni potencjał Gminy Krzeszowice w zakresie ochrony przeciwpowodziowej.

VI. WNIOSKI Z OCENY ZAGROŻENIA POWODZIOWEGO GMINY

Nadal wiele rowów i urządzeń melioracyjnych jest zaniedbanych, pozbawionych okresowej konserwacji i w efekcie zarośniętych lub zanieczyszczonych odpadami. Z powodu braku odpowiedniej konserwacji, większość obiektów nie funkcjonuje prawidłowo, m.in. w sytuacjach zagrożenia powodziowego, w szczególności powstałego w wyniku intensywnych opadów deszczu lub gwałtownego topnienia śniegu. W wielu przypadkach właściciele gruntów nie wykonują ciężących na nich zadań w zakresie właściwego utrzymania i konserwacji obiektów i urządzeń. Zdarzają się przypadki zasypywania fragmentów rowów przy budowie przejazdów do pojedynczych posesji lub budowanie przepustów rurowych o zbyt małej średnicy.

Również większość cieków wodnych przepływających przez teren gminy nie była od lat konserwowana, co przyczyniło się do ich znacznego zamulenia oraz

zarośnięcia przez roślinność krzewiastą i drzewa. Taki stan utrudnia spływ wody w korytach cieków wodnych i każdorazowo przy wystąpieniu intensywnych (nawalnych) opadów deszczu powoduje sukcesywne pogarszanie się stanu koryta, ograniczanie zdolności odbioru wszystkich wód opadowych a w konsekwencji do powstawania rozlewisk i podtopień nieruchomości do nich przylegających.

Biorąc powyższe pod uwagę, w celu zminimalizowania skutków zdarzeń związanych z intensywnymi opadami deszczu, konieczne jest dalsze systematyczne prowadzenie niezbędnych prac konserwacyjnych rowów i urządzeń melioracyjnych oraz na wszystkich ciekach przepływających przez teren Gminy Krzeszowice.

Opracował:

Maciej Nowak

Główny Specjalista

Zespół ds. Bezpieczeństwa i Ochrony Przeciwpozarowej

Naczelnik Wydziału Edukacji
i Spraw Obywatelskich
Barbara Gój